Ameryka Centralna

América Central

Informacje o regionie

Ameryka Centralna – centralny region geograficzny Ameryki położony między Morzem Karaibskim na wschodzie a Oceanem Spokojnym na zachodzie. Definiowany jest jako południowa część Ameryki Północnej, na południowym wschodzie łącząca się z Ameryką Południową.

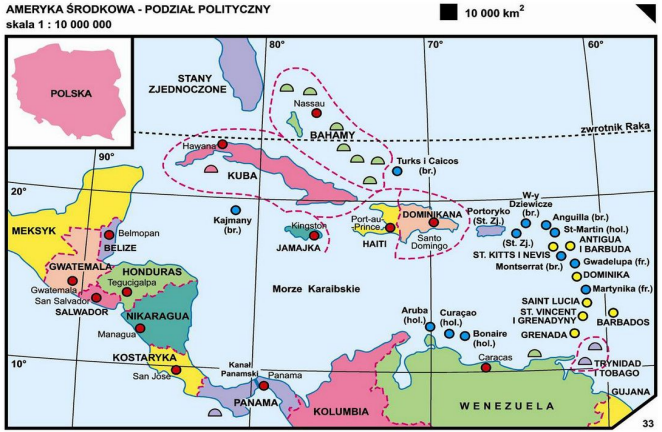

Klimat

Klimat panujący w Ameryce Środkowej jest klimatem podzwrotnikowym. Lato jest wszędzie główną porą deszczową, a z kolei w zimie tylko obszary zwrócone ku brzegowi Atlantyku mają opady, które są przynoszone przez północno-wschodni pasat. Różnica temperatury między latem a zimą jest bardzo nieznaczna, w najcieplejszym bowiem miesiącu dochodzi ciepłota do 26-28 stopni a najchłodniejszym 23-25 stopni.

México

Informacje ogólne

Meksyk, oficjalnie Meksykańskie Stany Zjednoczone - jest to państwo sąsiadujące z USA na północy, z Oceanem Spokojnym na zachodzie i południu, Zatoką Meksykańską i Morzem Karaibskim na wschodzie oraz z Gwatemalą i Belize na południowym wschodzie. Językiem urzędowym jest hiszpański a walutą jest peso meksykańskie. Najpopularniejszymi kurortami turystycznymi są Acapulco, Tulum oraz Cancun.

Historia

Historia Meksyku jest niezwykle ciekawa. Na tym terenie w latach 1518-1521 dochodziło do licznych konkwist dowodzonych przez Hernana Cortesa. W tym miejscu powstało wicekrólestwo Nowa Hiszpania. W 1845 r. wybuchła wojna amerykańsko-meksykańska, która doprowadziła kraj do ruiny. Po II wojnie światowej Meksyk przeżył kilka kryzysów gospodarczych, cały czas pozostając pod rządami PRI. Po kryzysie z 1976 roku PRI radykalnie zmieniła politykę gospodarczą, otwierając kraj na kapitał zagraniczny. Do władzy zaczęli dochodzić młodzi, żądni sukcesu działacze partyjni, którzy w większości zostali wykształceni w USA. W 1988 roku nastąpił rozłam w PRI.

Zabytki

Tlatelolco – bliźniacze miasto Tenochtitlánu, służące w okresie prekolumbijskim jako najważniejsze centrum handlowe Mezoameryki. W roku 1521 miała miejsce tutaj ostatnia i decydująca bitwa pomiędzy Aztekami pod wodzą Cuauhtémoca a Hiszpanami.

Chichén Itzá – prekolumbijskie miasto założone przez Majów na półwyspie Jukatan (Meksyk) w IV – VI w. Zachowane zabytki w jego częściach południowej i zachodniej są związane z wcześniejszą kulturą Majów, natomiast w części północnej – z późniejszą kulturą Tolteków.

Teotihuacán– stanowisko archeologiczne położone na centralnym płaskowyżu, na północny wschód od miasta Meksyk. Nazwa stanowiska pochodzi z języka nahuatl i można ją przetłumaczyć jako: miejsce, w którym ludzie stają się bogami. Równocześnie jest to nazwa kultury, której wpływ na inne ludy Mezoameryki był przemożny.

Walory przyrodnicze

Cenote Ik Kil- znajduje się w północnej części półwyspu Jukatan i jest częścią Parku Archeologicznego Ik Kil w pobliżu Chichen Itza. Jest naturalnym basenem Meksyku.

Ta niesamowita przyrodnicza atrakcja określana jest mianem „najdziwniejszego wodospadu świata”. **Hierve el Agua** znajduje się w okolicach miasta San Lorenzo Albarradas, na południu Meksyku. Z oddali wygląda tak, jakby zamarzł przed wiekami. W rzeczywistości jest zupełnie odwrotnie, o czym świadczy choćby sama nazwa wodospadu (w dosłownym tłumaczeniu: wrząca woda).

Tradycje i ciekawe święta

Meksykanie są jednym z najbardziej religijnych narodów na świecie, ale co ciekawe od wieków umiejętnie łączą pogańskie wierzenia swoich praprzodków z religią katolicką. Kult śmierci jest bardzo mocno zakorzeniony w ich kulturze. Jednym z najważniejszych i najbardziej barwnych świąt w Meksyku jest obchodzony w dniach 1-2 listopada Día de Muertos – Dzień Zmarłych

Kuchnia

Kuchnia Meksykańska łączy tradycje tubylczych Indian i wpływ hiszpańskich konkwistadorów. Opiera się ona głównie na kukurydzy i roślinach strączkowych oraz różnych odmianach papryki chili. Typowymi meksykańskimi potrawami są znane wszystkim tacosy, tortille kukurydziane, a nie pszenne, które to są w polsce popularne czy też sos Mole poblano, który przygotowuje się z chilli pomidorów oraz czekolady. W Meksyku popularnym dodatkiem do różnych dań jest też guacamole - dodatek zrobiony głównie z avocado.

Ceny

Przy planowaniu wyprawy do Meksyku największym wydatkiem będzie oczywiście lot. Z Polski do Meksyku samoloty latają jedynie z Warszawy i koszt takiej eskapady wynosi prawie 3000 zł dla jednej osoby. Ceny hoteli też nie są najbardziej przystępne. Przyzwoity pokój hotelowy w centrum Mexico City kosztuje około 500 zł za dobę, ale w największych kurortach turystycznych sięgają nawet 700 zł za noc. Z kolei jednak można bardzo zaoszczędzić na żywieniu. Tacos, sprzedawane w budkach na ulicy, kosztuje zaledwie 6 zł, a dwudaniowy obiad dla czteroosobowej rodziny w przydrożnym Comedor (knajpie) kosztuje 90 zł. Napoje importowane (Cola, Fanta) osiągają podobne ceny jak w Polsce, ale już kokosa do picia ze straganu można zakupić za około 5 zł. Kawa w kawiarnii kosztuje około 7 zł, a gałka lodów 2 zł. Wynajem samochodu średniej klasy to koszt 214 zł za dobę. Jak widać w wielu przypadkach w Meksyku jest o wiele taniej niż w Europie, choć ceny są i tak wysokie w porównaniu do innych krajów Ameryki Północnej, gdyż właśnie Meksyk jest ulubioną wakacyjną destynacją Amerykanów, szczególnie nadmorskie kurorty. Bardzo optymalnym rozwiązaniem dla aktywnych turystów, chcących zaoszczędzić, a także zobaczyć kraj jest zakup 10-dniowej wycieczki objazdowej w biurze podróży, która wraz z przelotem i wyżywieniem kosztuje 6500 zł od osoby.

Karibe

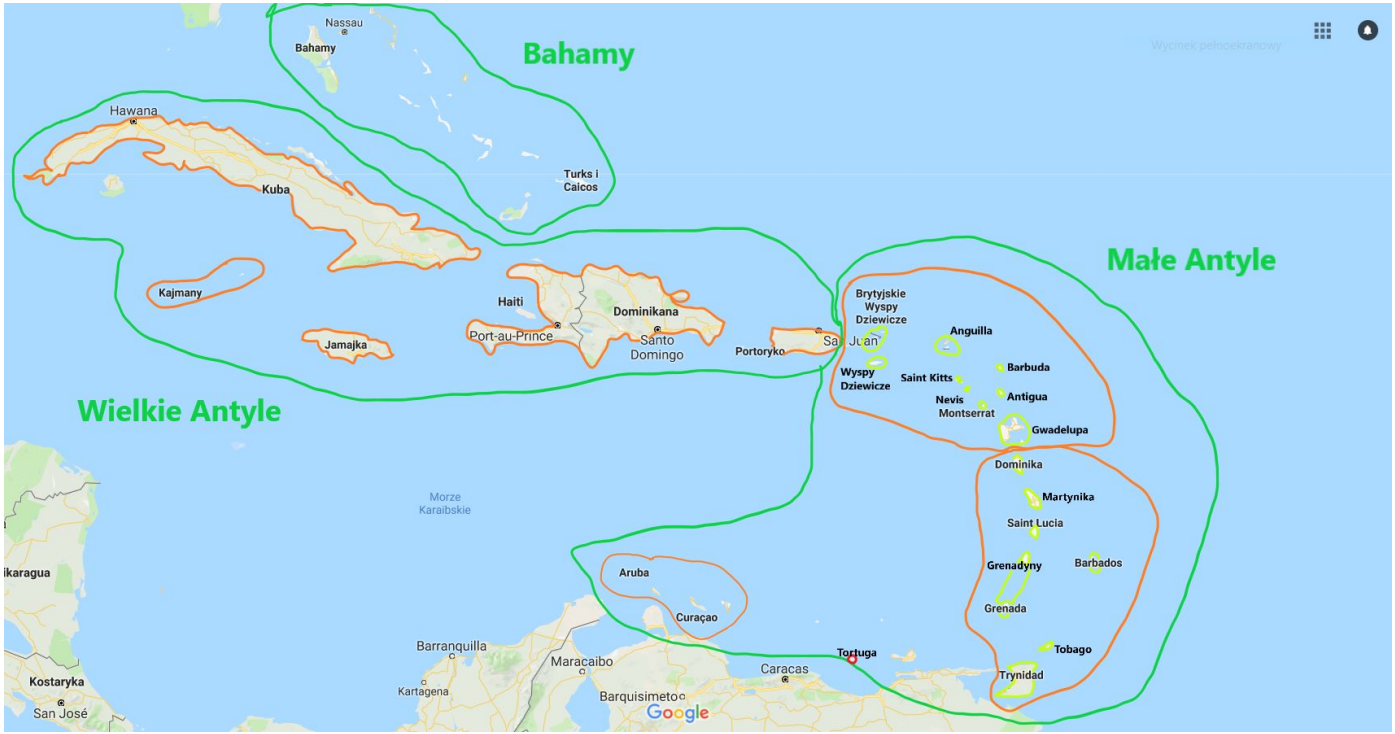

Mapa Karaibów z podziałem na archipelagi

Informacje ogólne

Państwa w regionie: Antigua i Barbuda, Bahamy, Barbados, Dominika, Dominikana, Grenada, Haiti, Jamajka, Kuba, Saint Kitts i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Trynidad i Tobago, Anguilla, Antyle Holenderskie, Aruba, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Gwadelupa, Kajmany, Martynika, Montserrat, Navassa, Puerto Rico, Saint-Barthélemy, Saint-Martin, Turks i Caicos, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych.

Powierzchnia: 2,754,000 km2

Populacja: 43,163,817 (2019)

Dominujące języki: Hiszpański (64%), Francuski (25%) i Angielski (14%)

Największe miasta: Santo Domingo (3,5 mln; Dominikana), Port-au-Prince (2,6 mln; Haiti), San Juan (2,2 mln; Puerto Rico), Hawana (2,1 mln; Kuba)

Największe wyspy: Kuba, Hispaniola, Jamajka, Puerto Rico, Trynidad

Historia

Pierwsze ślady ludzkiego osadnictwa na Karaibach pojawiły się około 7000 lat temu na wyspie Trynidad. Przybyli oni na wyspę….lądem, bo istniał wtedy jeszcze most lądowy pomiędzy Ameryką Południową a Karaibami. Ludzi ci stworzyli kulturę ortoidalną, która to potem zasiedliła resztę wysp. Z czasem plemię to podzieliło się na trzy odłamy: Taino, Sibonejów i Karaibów, które to właśnie zastali Europejczycy po odkryciu wysp (Kolumb najpierw właśnie przybył na Karaiby, a dokładnie do wyspy San Salvador). Europejczycy, głównie Hiszpanie, wkrótce podporządkowali sobie wkrótce cały region jako bazę wypadową do dalszego podboju Ameryki Południowej. Rdzenna ludność została zmuszona do ciężkiej pracy w kopalniach i plantacjach, co doprowadziło do prawie całkowitego jej wyniszczenia (szacuje się, że prawie 90% indian zginęło do 1520 roku), na co przełożyły się również choroby przywiezione przez Europejczyków. Ich miejsce jako darmowej siły roboczej zastąpiły 3 miliony czarnoskórych niewolników z Afryki. Następne wieki na Karaibach minęły pod znakiem dziesiątek wojen kolonialnych pomiędzy mocarstwami kolonialnymi, w związku z którymi rola Hiszpanii została zmarginalizowana i przejęta przez Anglików, Francuzów i Holendrów. Pierwszym państwem, które uzyskało niepodległość było Haiti (1804 rok), co jednak nie spowodowało fali powstań wyzwoleńczych. Następnie kolonialne jarzmo zrzucili dopiero w 1902 Kubańczycy, a następna fala niepodległości, głównie mniejszych wysp, nadeszła na początku lat 60. XX wieku, chociaż nadal wiele wysp jest zależne od metropolii.

Plantacja cukru na Brytyjskiej Antigui, 1823 rok

Zabytki

La Habana Vieja, czyli stare miasto w Hawanie jest prawdziwym rarytasem dla fanów starej zabudowy kolonialnej. Wąskie, urokliwe uliczki pełne starych, kolorowych kamienic i pałacyków, nieskażone wszechobecną komercjalizacją, aż same się proszą, żeby się w nich zgubić

Fort w San Juan w Puerto Rico jest największym fortem na Karaibach i stanowi idealny przykład 16-wiecznej myśli obronnej. Został on zbudowany przez Hiszpanów w 1521 roku, ale obecny kształt uzyskał dopiero w 1790 roku. W swojej historii nigdy nie został zdobyty, lecz obecnie co roku w lipcu jest on “okupowany” przez zwolenników sztuki w czasie “El Morro Art Exhibition”

Rose Hall Great House *na Jamajce* w jaki sposób żyli bogaci karaibscy plantatorzy w kontraście do lepianek czarnoskórych niewolników. Z tą posiadłością wiążę się także historia Annie Palmer, która właśnie w tym domu otruła dwóch swoich kolejnych mężów, aby móc żyć ze swoim kochankiem-niewolnikiem.

Walory przyrodnicze

Rafa Koralowa Wielkiej Lochy na Bahamach jest jednym z najbardziej abstrakcyjnych miejsc na Karaibach. Mała bezludna wyspa w archipelagu Exuma jest zamieszkana wyłącznie przez świnie, które pojawiły się tutaj prawie 200 lat temu (hipoteza głosi, że zostały pozostawione przez marynarzy lub uratowały się z zatopionego statku). Przez lata dostosowały się do życia na wyspie, ucząc się pływać. Teraz jednak ich głównym źródłem pożywienia są turyści, tłumnie przybywających zobaczyć pływające świnie

Park Narodowy Morne Trois Pitons na Dominice jest miejscem, gdzie możemy zobaczyć prawdziwy, nieskażony karaibski krajobraz. Właśnie tutaj kręcona była większość zdjęć do filmu Piraci z Karaibów” i żyją ostatnie plemiona Indian. Dodatkową atrakcją są liczne jeziora geotermalne, parujące w zjawiskowy sposób.

The Baths na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych to zbiór masywnych, granitowych skał o wymiarach do 15 metrów na śnieżno białym piasku i licznymi małymi basenami wodnymi. Jest to idealne miejsce na karaibskie wakacje pod palmą wśród pięknej przyrody.

Tradycje i ciekawe święta

Rytuał Dziewięciu Nocy to jedna z wielu tradycji pogrzebowych na Jamajce. Polega ona na tym, że po śmierci krewni i przyjaciele danej osoby spotykają się na 9 dniowej imprezie, na której nie może zabraknąć jedzenia, tańców i rumu. Przed jej zakończeniem zmarły nie może zostać pochowany. Ma to za cel upewnić się, że dusza zmarłego nie wróci ponownie na ziemię.

Mieszkańcy Karaibów bardziej niż Święta Bożego Narodzenia obchodzą Wielkanoc. Jednym z przesądów jest to, żeby pod żadnym pozorem wtedy nie wchodzić na plażę, a tym bardziej do oceanu, gdyż może to grozić pechem przez resztę roku. Główną rozrywką tego dnia jest puszczanie latawców całą rodzinę i celebrowanie tego dnia na długich ucztach

Kuchnia

Kuchnia Karaibska - zbiorcze określenie tradycji kulinarnych wysp Morza Karaibskiego Podstawą tej kuchni są składniki sprowadzane przeważnie z Azji lub Afryki - takie jak ryż czy afrykański maniok. Popularne są także owoce morza ze ślimakami morskimi włącznie. Często do potraw mięsnych dodaje się mleczko kokosowe dla wzbogacenia smaku i połączenia fuzji kuchni indiańskich oraz europejsko-afrykańskich.

Każda z Wysp Karaibskich mimo podobieństw wykształciła swoje własne sposoby przyrządzania danych potraw przez co na każdej z osobna wydają się one wyjątkowe.

Typowymi potrawami dla tego obszaru są:

- accras de morue czyli kulki z dorsza
- bluff, inaczej prosta potrawa z ryb
- boudin créole - pikantne kiełbaski
- conch, mianowicie są to morskie ślimaki

Obszar Karaibów słynie z koktajli i likierów, najczęściej sporządzanych na bazie lokalnego rumu z dodatkiem soków z tamtejszych owoców, a napoje alkoholowe na Karaibach to: *Curaçao, Daiquiri, Malibu, Mojito czy Pina Colada*

Ceny

Na Karaibach ceny są bardzo zróżnicowane w zależności od wyspy na jakiej się znajdujemy, jednakże przy odrobinie sprytu wakacje pod palmą mogą wynieść nas porównywalnie do wakacji nad Bałtykiem. Loty z Warszawy na Martynikę wynoszą około 4000 zł w obie strony, jednakże wylatując ze Szwecji z międzylądowaniem w Miami można zdobyć bilety w cenie zaledwie 800 zł. Co ciekawe pokoje tam wynajmuje się na tygodnie, a nie doby. Średnia cena w przyzwoitych warunkach za taki tygodniowy pobyt waha się pomiędzy 800 zł a 1200 zł w zależności od wyspy. W tanich hostelach można jednak złapać nocleg za 20 euro, jednakże przypomina on zazwyczaj bardziej hotel robotniczy w Pcimiu Dolnym niż miejsca wymarzonych wakacji pod palmą. Ceny produktów spożywczych są jednak bardzo wysokie (sięgają zachodnioeuropejskich), z racji wysokich kosztów transportu dóbr nieprodukowanych na danej wyspie. Najlepszym sposobem taniego zwiedzenia większej ilości wysp na Karaibach jest zapisanie się na rejs. 9 dniowy rejs po wyspach południowych Karaibów, z zaokrętowaniem w Miami, kosztuje 700 dolarów z wyżywieniem all-inclusive.

América Central-Resto

Informacje ogólne

Państwa w regionie: Belize, Honduras, Nikaragua, Salvador, Gwatemala, Kostaryka, Panama

Powierzchnia: 521 499 km²

Liczba ludności: 43 308 705 (2013)

Języki dominujące: Hiszpański i po części angielski

Największe miasta: Gwatemala (1,2 mln; Gwatemala), San Salvador (2,1 mln; Salwador), San José (1 mln; Kostaryka), Managua (1,8 mln; Nikaragua), Tegucigalpa (1,1 mln; Honduras), Panama (0,7 mln; Panama)

Historia

W XIX wieku nastąpiło ukształtowanie się dzisiejszego kształtu geopolitycznego Ameryki Łacińskiej. Problemy Hiszpanii i Portugalii oraz silne spory niepodległościowe wewnątrz obydwu Ameryk doprowadziły do stopniowego formowania kolejnych państw. W roku 1821 niepodległość uzyskały między innymi te państwa: Gwatemala, Honduras, Salwador oraz Kostaryka.

1904 – 1920: Niepodległość Panamy i budowa Kanału Panamskiego:

W wyniku zmian politycznych Panama udzieliła USA praw do budowy i suwerennego wykorzystania kanału panamskiego przez następne 100 lat.

1960 – 1996: Wojna domowa w Gwatemali

1969: Wojna futbolowa - Krótkotrwały konflikt pomiędzy Salwadorem i Hondurasem.

1979: Rewolucja nikaraguańska - Odsunięcie prawicowego rządu od władzy

1979 – 1992: Wojna domowa w Salwadorze - Konflikt pomiędzy rządem, a lewicowymi partyzantami.

Żołnierze armii gwatemalskiej pokazują przechwycone transparenty wykonane przez bojowników partyzanckiej grupy w Huehuetenango (wojna domowa w Gwatemali)

Bojownicy ERP w Perquín w trakcie wojny domowej w Salwadorze

Budowa Kanału Panamskiego

Zabytki

Antigua (Gwatemala)

Dziesiątki ruin kościołów i otoczenie aktywnych wulkanów.

Tikal (Gwatemala)

Położenie w gęstej dżungli, mnogość zwierząt, możliwość wejścia na piramidy i zobaczenia niesamowitych widoków.

Palenque (Meksyk)

Położenie w górach, mnóstwo zakamarków i nieodkrytych świątyń ukrytych w gęstej dżungli.

Tazumal (Salwador)

Najważniejsze i najlepiej zachowane ruiny w Salwadorze.

Antigua

Tikal

Palenque

Tazumal

Zabytki przyrody

Park Narodowy Guanacaste (Kostaryka)

Park Narodowy zawiera tropikalne i deszczowe lasy, które porastają równiny oraz stoki Kordyliery Guanacaste. Na tym obszarze znajdują się dwa stożki wulkaniczne: Orosí (1487 m n.p.m.) oraz Cacao (1659 m n.p.m.). U podnóża Orosí znajdują się petroglify.

Rezerwat biosfery w Río Plátano (Honduras)

Rezerwat jest położony w zlewisku Rio Platano, występuje w nim bogata i różnorodna flora i fauna. Na tym terenie znajduje się aż 200 stanowisk archeologicznych.

Wulkan Santa Maria (Gwatemala)

Jest to czynny wulkan w południowo-zachodniej Gwatemali. Można z niego ujrzeć niezapomniany zachód słońca, a także nocny pokaz lawy

Rezerwat biosfery w Río Plátano

Wulkan Santa Maria

Park Narodowy Guanacaste

Tradycje i ciekawe święta

Chichicastenango - Święto poświęcone niesamowitemu połączeniu wierzeń pogańskich i katolickich, wiekowym obrzędom i kolorowym, indiańskim strojom.
Rastafarianie - Mieszkańcy Belize modlą się za luz, uśmiech dla każdego i niesamowitą pogodę ducha. Jednym z ich rytuałów jest wspólne palenie marihuany. Jednym z nich był słynny Bob Marley.

Volcanoboarding - Nikaragua, dawka adrenaliny oraz wiatr we włosach połączony z pyłem wulkanicznym to niecodzienne połączenie to doświadczenia podczas zjazdu ze szczytu wulkanu.

Kuchnia

Wspólne cechy: Platany, juka, fasola przewijają się przez całą Amerykę Centralną. Od Gwatemali począwszy, a na Panamie kończąc.

Yuka (Yucca) - Smakiem przypominać może nieco frytki, choć jest o niebo lepsza. Roślinę tę podaje się też w wersji gotowanej zamiast smażonej.

Frijoles, czyli fasola - Fasolę podaje się po prostu jako obowiązkowy dodatek do ryżu, mieli się ją i smaży i używa jako pasty do tortilli, chleba czy też jajecznicy

Wszechobecny jest tam ryż, kurczak oraz kukurydza. W Panamie i na Kostaryce w bardzo dużych ilościach używana jest także mąka kukurydziana.

Gallo Pinto - (w tłumaczeniu Pstrokaty Kogut) to ryż z fasolą podany zwykle z bułką, chlebem lub jajecznicą.

Potrawa ta wymyślona została w Kostaryce albo w Nikaragui. Od dawno trwa spór skąd ona się właściwie wywodzi.

Ceny

Gwatemala
1 dolar = 8 quetzali = 4 zł
Cena noclegu w Ameryce Środkowej waha się od 30 do 100 quetzali
Liczne atrakcje będą kosztować w okolicy 120 peso, a transport około 20 quetzali
Bilety lotnicze: ceny zaczynają się od 2 800 zł
El Salvador
1 Dolar = 4 zł
Noclegi: 10-15$
Cena transportu to mniej więcej 1$.
Koszt Atrakcji jest w okolicach 5$
Bilety lotnicze: ceny zaczynają się od 2 800 zł
Nikaragua
1 dolar = 28 C$ = 4 zł
Noclegi: 7-18$ = 21-72 zł
Cena transportu: około 2$ = 8zł
Średni koszt atrakcji: 38 C$ = 5zł
Bilety lotnicze: ceny zaczynają się od 4 600 zł

Belize
1 dolar = 2 BZ$ = 4 zł
Noclegi: ceny noclegów zaczynają się od 60 zł
Transport: jest to koszt około 5 zł
Bilety lotnicze: ceny zaczynają się od 4 750 zł
Kostaryka
1 dolar = 500 CRC = 4 zł
Noclegi: ceny zaczynają się od 60 zł
Transport: cena to około 4 zł
Bilety lotnicze: ceny zaczynają się od 2 900 zł

Dziękuję za uwagę!

Szymon Świtoń